

לקח הקוראים הרבה אבל מחיות ש, הקורות האלה קשורים ואחוזים בתולדות הישוב בכלל ומעורים הם בתוך הכבוד הארץ-ישראלי, בהיות נוסאם עסקן צבורי, ומלבד זה הנה אופן לאור המקרים מצוי לעיני הקורא המונה הוא מדרגו החיים בדור הקודם ובמהלכות אשר דרכן עברה ירושלים במשך שמונים שנה, והואים בו את התפתחות הצבור האשכנזי למיום היותו נאלץ לשכור יהודי פרסי אתר (כדו) להשלים מגין של עשרה" וכו"ל—לכן נמלכו בני המשפחה והוציאו את התולדות לאור עולם, ואמנם כל האמור כאן אמת וצדק ואנו צריכים להחזיק טובה למוציאי הספר הזה, שנכתבו לנו מקור כ"כ חשוב ומלא ענין לתולדות יושבני בירושלים, שאנו קוראים לו עכשיו ה"שוב הישן" ושנאמת היה גם הוא, "ישוב הישן" לאחר שנים רבות ללא ישוב יהודי בת בעקב הריעות והעירושים, הספר נקרא מתחלתו ועד סופו (הוא מקיף, כאמור למעלה תקופה של יותר מ' שנה ומגיע עד כבוש האנגלים האחרון) בהתענינות חולת ומסופת, והתמונות המתוארות של אישים ומאורעותיהם יוצאות בולטות ומגולות-אופי בכשרון רב. גם הלשון היא קלה ושושפת ודוקא מפני פשטותה היא עוד יפה יותר.

אנב אנו מוצאים בספר זה חומר חשוב מאד לתולדותינו ודרך התפתחותו של היבנו ומבוכנו רבי דוד ליון נ"ו, שכבר מימי ילדותו התנכר ברבוי ידיעותיו ובמרחץ מעליו ואנו רואין בעין, שנר נחמד זה, פרו ממוג של שני שבטי ישראל, האשכנזים והספרדים מיועד לעשות פרוי ברכת בקרבנו.

לורד בלפור, חייו ופעולותיו, מאת מ. מדיני, הוצאת "הארץ", תל אביב תרפ"ה.

לא היה עוד, "דבר בעתו" כחבורת זו. לורד בלפור נישא עתה על כל שפתים בישראל ובני עמנו מתגאים בו ומתכבדים אותו עוד יותר משתגאו לפניו בלורד ביקונספילד וסוד משה מונטיפיורי והכבדים. ובקורות בני עמנו ודאי שישאר השם הזה לתפארת ולסמל הצדקה והחסידות לעולמים. אין ספק שתקום בקרבנו ספרות שלמה על האיש הנעלה הזה ודור לורד יספר את מעליו ותולדותיו. המחבר כיוון, איווא, מאד את צורך השעה, בכתבו לפנינו עבודת-הראשית של ספרות זו. בחוברת זו מסופרים תולדות בלפור וקורות התעלותו במעלות המדינה, ערכו ופעולתו במדע, ולבסוף—השתלשלות דעותיו הציוניות עד שהתבטאו הללו במעשה מדיני רב שישאר קשור בשמו לעולמים — "הצהרת בלפור". כסוף החוברת ניתנה רשימה מתכניו ופירושים של בלפור ופן הספרים שכבר נכתבו עליו באנגלית. באופן קוראופו מאד מתגלה לנו בציונותו של בלפור, שהיא נמשכת באופן ישר מן המסורות האנגליות העתיקות ואינה אלא המשך ציונותו של דיוזאעלי, אשר על ידיו יצק בלפור מים מילדותו ועל דעותיו המדיניות נתחנך בלפור היה מוכירו של דיוזאעלי-ביקונספילד ביטו הקונגרס הבריטני ומכאן מתחלת התענינותו בעניני המזרח וכו' וא גם ברעיון הציוני, שאמנם לא העלה אז ה"ישיב הגדול" על הפרק, כי לא היתה השעה מוכשרת לכך. אבל מה שהגה ביקונספילד ומסר בלפור הגיע סוף סוף לודו גלוי אחרי ל"ה שנים ע"ו הניכור והלמידו. קורא ותק.

לוח-השבוע.

יום	יום	לחדש	יום	לחדש
א	ב	איו"ר	א	לחדש
ב	ג	תרפ"ה	ב	יום
ג	ד		ג	יום
ד	ה		ד	יום
ה	ו		ה	יום
ו	ז	אחרי קדושים,	ו	יום
ז	ח	מב' כה"ח, פ"ג	ז	יום
ח	ט		ח	יום
ט	י		ט	יום
י	יא		י	יום
יא	יב		יא	יום
יב	יג		יב	יום
יג	יד		יג	יום
יד	טו		יד	יום
טו	טז		טו	יום
טז	יז		טז	יום
יז	יח		יז	יום
יח	יט		יח	יום
יט	כ		יט	יום
כ	כא		כ	יום
כא	כב		כא	יום
כב	כג		כב	יום
כג	כד		כג	יום
כד	כה		כד	יום
כה	כו		כה	יום
כו	כז		כו	יום
כז	כח		כז	יום
כח	כט		כח	יום
כט	ל		כט	יום
ל			ל	יום

ביבליוגרפיה.
דוד פוגל, לפני השער האפל, שירים, הוצאת "בהר", ווינה, 1923, המסמר הראשי אצל הוצאת שטיבל, ורשה.
הפל תלוי במלך כידוע, ומילו של ספר זה גרם, שיצא בשעת דמדומי-ערב של עתונותנו העברית ולא הושם לו לב ולא נעלה זכרו לפני הקהל הגדול מן הראוי, איווא, שנבוא ונמלא את החסר, ולו גם באחור זמן קצת. הוצאת לארצות מדינת ישראל הישית תחא השיר הזה לא בהרועה, מלחמה ועיוונותה נכנס דוד פוגל לתכל השירה, ולא הביא עמו לא כנפים שמריאות ולא זרוע מורמה ולא לשון מורמה. אפולוית ערב עומה את בת-שירתו ובעצב ופחד היא עומדת לפניו, השער האפל מכלי אשר תרע מה גמון לת מע בר לשער, אך זודעת הוא, כי כל אשר חיה עד השער הלך לכלי שוב עוד, והלב מתמוגג מחמלה על העבר שלא יחזור ויחד אבל נכנע לקראת האותות אשר יבואו. כשעת דמדומים, כשעת חלום, על ערפלי סתו אפורים יסעו חרש מני, חרש הנעורים. שחוח אעמוד על החלון ובונה אומר: — סען לשלום! על גוו הרועד—אם יפסם הלילה, גם יחל בין קמפו פני, ואם יפסם הלילה, גם יפסם הלילה, ואם יפסם הלילה, גם יפסם הלילה. קול חרישי, קול חוגג בכאום הוא קול שירו של פוגל, והרממה, רק החממה קולפת אותו. המשורר כמו ירא את קול המורם, את השאון, לילה מסביב לו, עשף יגון קודר, ופסח האמונה לכוא שמש זורתה. המחבר לא יבוא, הלילה וארץ מאד, ואולם הוא מסתגל ונכנע לממשלת הלילה, ומוצא בה מרגוע ושלוה לנפשו. עליו הלא אימים תהלך תמונה כזו של ערבים: "אנו יושבים כפופים—איש על מתי — השוכבים מאלוים על המישור—ומפניהם דומם עם ערבים", אך בשבילו אין זה כלום. זהו שבוע של עולם, והוא משלים עמו ונרדם אל חיקו, אלא שהוא, "משעמם קצת". ולפיוכך יש לשמוח על ה"בשורה", כי עתה כבר יקרב הלילה הארוך—אל פתחנו עוד רגע ותחממה בעעדו—ורואה אם נכון לבנו, כן הוא!—סליבו מלאנו כל מראות העולם—רב לנו! עתה כבר נוקל הדת—אל מומיך האפלים—הקרורים כי כבר ארכו בני החיים.

"ארכו בני החיים", וכבר היו למשא. והוא מאיץ בנו ומזרזנו לקראת המות: "קרן יחירי ואחרון כבר נכון לדרך—הכה נעלה ונסע—כי לא יתכה..."

שבעים שירים נכנסו לקובץ זה ואף אחד אין בהם לחזק ולעודד ואף נב אחד של עליצות וחדות החיים לא נמצא בהם. יגון עמוק נסוך על החוברת הזאת מדה הראשון ועד האחרון. ענוג החרון, ריך ועדנה, רטטני נפש ונגעוים שפוכים עליו—אך כל זה באסלה, בצל לים, כלו קרן אחת של אור שמש, וכלי תקוה לאור שמש.

הנר כבה—האור כבר בא וכבר תלך לבנו ידאב—נוגים נשבה—כילדים ענשם הרב. הנך ושבשע על ידו—צללנו גדלו ממנו.

כך רואה המשורר את החיים אף בקרבת האחובה. "הצללים גדלים עליהם". ואף כי ידאב הלב, אך איננו ממרה ומוחה, כ"א לתופך נכנע ומקבל את הגורל ואומר לנפשו: "שכבו אל הצללים כי עיפת..."

פנינו שירה אמתית נשקפים לנו מתוך חרוזיו הנוגים של משוררנו ולא נשאר לנו אלא לאחל לו, שתחלים נפש מעיפותה וענר תצלה אלו אור שמש וחדות חיים.